

Duizend topmelkers bij Zwanebloem Dairy

Roger Masscheleyn, die in 1983 met niets begon, runt vandaag de dag samen met zijn zonen en hun vrouwen een bedrijf met duizend melkkoeien, een eigen biogasinstallatie en een ijssalon. En binnenkort prijkt de eigen stier Zwanebloem Cheers op de stierenkaart. Achter de indrukwekkende groei van het familiebedrijf schuilt een verhaal van lef en creativiteit.

TEKST JUSTINE POPPE

Vijftig jaar geleden droomde ik ervan dat ik ooit veertig koeien zou kunnen melken', zegt Roger Masscheleyn lachend tijdens zijn rondleiding op het melkveebedrijf met 1000 koeien en 700 stuks jongvee in Adinkerke. Het bedrijf met de naam De Zwanebloem runt hij samen met zijn vrouw Annemie, zonen Wannes en Reinout en hun vrouwen Stéphanie en Helena. 'Thuis hadden we met acht zeugen, vijf koeien en 3 hectare geen toekomst,' zegt Masscheleyn. Na zijn studie en werk buitenshuis kon hij in 1983 een bedrijf overnemen met 20 hectare grond. Er kwam een stal voor 50 koeien en 70 zeugen in de oude gebouwen. Intussen zijn er geen varkens meer en is de melkveestapel twintig keer groter. Die veestapelgroei ging niet zonder slag of stoot. 'Toen zoon Wannes in 2008 in het bedrijf kwam, speelde bij ons het idee om van honderd naar vijfhonderd koeien te groeien', vertelt Roger Mas-

scheleyn. 'Reinout zou in 2010 afstuderen. Eind 2010 begon de stallenbouw richting vijfhonderd koeien.' Gedurende verschillende jaren molk België het nationale quotum niet vol. 'Dus wie meer melk, riskeerde voorlopig geen superheffing', zegt Masscheleyn.

Superheffing en melkquota

Zelf had de familie Masscheleyn quota voor iets meer dan 200 koeien en melk ongeveer een miljoen liter extra. Een paar jaar later werd het spannend. Het nationale quotum dreigde overschreden te worden en een superheffing van 30 cent op de overliters leek nabij. Als voorzitter van de Overleggroep Vlaamse Melkveehouders (OVM) zocht Masscheleyn met deze groep naar oplossingen. Begin 2014 lanceerde de OVM een campagne waarbij 270 boeren 10 procent van hun overproductie niet leverden. 'Vijf miljoen liter melk werd in totaal uitgere-

den of gedumpt, waardoor we onder het nationale plafond bleven en een zware superheffing uitbleef.’ In het laatste quotumjaar kwam er alsnog een superheffing. De veehouder werd nog creatiever. ‘Op een zondag besefte ik: we hebben een vetquotum, geen volumequotum. Daarom gingen we onze melk afromen.’ De OVM vond afromers voor vijftig boeren en ook een zuivelaar die room voor 2 euro per kilo vet wilde kopen na de afschaffing van het melkquotum op 1 april 2015. Bij Masscheleyn werden vier diepvriescontainers van elk 25 ton gevuld met emmers room van 20 liter en vervoerd naar een gezamenlijke opslag. Dankzij dat ‘afroomidee’ omzeilde hij de superheffing van 30 cent per liter melk en kreeg hij een melkprijs van 25 cent per liter. De groei van het bedrijf bleef daarmee verzekerd.

Efficiëntieslagen met een grote veestapel

Na 2015 stond het bedrijf klaar om uit te breiden naar 500 koeien, waardoor de 60-stands buitenmelker uit 2012 optimaal benut zou worden. In 2018 volgde een vergunningaanvraag voor duizend koeien, zodat ze nog efficiënter konden werken, ook op het gebied van arbeid. Zo wordt er gewerkt met vaste protocollen. ‘Er is een weekplanning voor vijf externe werkkrachten’, zegt Masscheleyn. Elke maandag is er afwisselend drachtcontrole en klauwverzorging. Op dinsdag zet de familie koeien droog en worden de dieren na een voetbad van stal verplaatst. Omgekeerd worden kalfkoeien voor komende week uitgesorteerd. Woensdag staan er andere taken op het programma.

‘Sinds vier jaar melken we drie keer per dag telkens drie uur’, deelt Wannes. Dat brengt het rollend jaargemiddelde op 13.696 kg melk met 3,9 procent vet en 3,5 procent eiwit. Hierdoor hoorde het bedrijf de afgelopen drie jaar tot de top vijftien best producerende bedrijven van Vlaanderen. ‘Met de twee volledig open 3+0+3-stallen en waterbedden kun je niet spreken over luxestallen’, zegt Roger Masscheleyn. ‘Toch melken we regelmatig boven de 40 liter.’ Hij wijst dit toe aan toewijding. Zoon Wannes noemt hij een echte koeienman, die de gezondheid en de fokkerij van de dieren goed in de gaten houdt en al van kleins af aan elke koefamilie kent. ‘We implanteren al meer dan twintig jaar embryo’s’, zegt Wannes. ‘Het gaat om embryo’s van goede koefamilies, uit het Elitefokprogramma van CRV en van onze beste dieren. Zo gaan we genetisch het snelst vooruit.’ Vroeger werden

Roger Masscheleyn met zijn zonen Reinout (links) en Wannes (rechts)

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Roger (69) en Annemie (69), Wannes (44) en Stéphanie (44), Reinout (35) en Helena (33) Masscheleyn
plaats	Adinkerke
aantal koeien	1000 melkkoeien plus 700 stuks jongvee
rollend jaargemiddelde	13.696 kg melk met 3,9% vet en 3,5% eiwit
grondgebruik	100 ha, waarvan 60 ha akkerbouw en 40 ha grasland

de beste vaarzen van Masscheleyn zelfs naar Nederland gestuurd voor ivf, maar om sanitaire redenen en transportrisico werd dit stopgezet.

Eigengefokte stier op stierenkaart

De stierkeuze bepaalt Wannes zelf, zonder gebruik van een paringsprogramma. Wel gebruikt hij merkertesten voor fokkerijbeslissingen. ‘Bij de stierkeuze moet het totaalplaatje op vlak van exterieur, productie en bloedlijnen kloppen’, vertelt hij. ‘Een koe moet vooral productief zijn en kracht uitstralen met een goede uier en goed beenwerk.’ Hij kiest stieren op basis van de hoogste genoomfokwaarden met de focus op vet- en eiwitgehalten en exterieurcorrecties. Recent werden zestig dieren ingeschreven met een gemiddeld exterieur van 84,3 punten. Hij streeft naar een dagproductie van minstens 3 kg vet en eiwit per koe.

Ook bloedlijnen spelen mee. ‘Ik wil hoge NVI-stieren met Amerikaans bloed, zodat ze interessant zijn voor de fokkerij’, geeft hij aan. Binnenkort komt de eigengefokte

Links: alle mesttransport en -afzet doet de familie met eigen materiaal

Rechts: de biogasinstallatie verwerkt 80 ton mest per dag

stier Zwanebloem Cheers (Powerstar x Taos) met een Amerikaanse afstamming op de CRV-stierenkaart. Een mooie impuls voor hun genetica was ook de aankoop via Eric Lievens van zo'n 110 melkkoeien en 120 stuks jongvee van de familie Nieuwenhuizen in Nederland. Deze familie staat bekend om de Newhouse Sneekerfamilie en behoorde jarenlang tot de top tien best producerende bedrijven van Nederland. 'Als fokkerijfaniek bedrijf met ruimte voor groei konden we dit aanbod niet laten liggen', zegt Wannes. Tien van deze Newhousekoeien bereikten in Adinkerke intussen de grens van 100.000 kg melk. 'Ook de Cinderella's, de Rozelles en de Jessica's doen het hier zeer goed', zegt hij. 'Het zijn koefamilies met een hoge melkproductie, een mooi exterieur en hoge genoomfokwaarden. Adagio Jessica zit als excellente koe bijna op 100.000 kg melk. Haar Lambdadochter scoort 89 punten en doet mee op de prijskamp in Wulpen.'

Kilometers leidingen onder het bedrijf

Niet alleen genetica ligt aan de basis van de hoge productie. 'Met regelmatige ruwvoeranalyses wordt via het CNCPS-systeem het rantsoen bijgeschaafd', vertelt Roger. Het tmr-rantsoen bestaat uit 14 kg gras, 22 kg mais, 11 kg perspulp, tarwegistconcentraat en ongeveer 7 kg krachtvoer, waaronder soja, koolzaad, ddgs en tarwe. Verder krijgen ze in de melkstal per dag nog 1,25 kg lokbrok en een surplus met bestendige choline bij de opstart. Met 100 ha land wordt het meeste ruwvoer aangekocht. Een deel van het gras komt via samenwerking met graszaadtelers. Het bedrijf koopt de eerste snede en het graszaadhooi. Roger en zijn zoon Reinout regelen de voeraankoop en mestafzet, ook over de grens in Frankrijk. 'Wannes is de koeienman, Reinout de machine-man,' deelt Roger. Mesttransport en het uitrijden van de mest doen ze zelf, met onder andere een sleepslangstelsysteem. Ook rijdt het bedrijf op basis van mestanalyses, zodat afnemers weten wat ze krijgen. 'Zo kunnen we akkerbouwers optimaal bedienen, wat helpt om onze mest goed kwijt te geraken,' aldus Reinout. In het kader van verduurzaming investeerde de familie

in 2022 in een biogasinstallatie. Die verwerkt 80 ton mest per dag en draait op een warmte-krachtkoppeling (wkk) van 430 kilowatt. Zo is het bedrijf energieneutraal. Driekwart van de stroom wordt aan het net verkocht. Met de vergister zien de ondernemers exportkansen voor gehygeniseerd digestaat naar Frankrijk. Daarnaast zijn ze partner in een Europees proefproject dat biogas omzet in pure CO₂ en vloeibare bio-LNG. Het bedrijf beschikt over 30.000 ton opslagcapaciteit voor mest en digestaat, die via kilometers leidingen onder het beton worden verpompt. Groeien in vee heeft nu geen prioriteit. De focus ligt op methaan- en ammoniakreducerende oplossingen en circulariteit. Zo benut het hele bedrijf de warmte van het wkk-koelwater dankzij een ondergronds warmtenet. Wannes verwarmt zijn huis met de restwarmte van melkkoeling en ook sleufsilowater wordt hergebruikt via een zuiveringssysteem. Roger: 'Als groot bedrijf moeten we flexibel blijven en klaar zijn voor de toekomst. Zo blijven we met rechtszekerheid verder boeren.'

▲ Wannes wil koeien met topgenetica in de stal

IJssalon 'Iskrem' bij De Zwanebloem

De familie Masscheleyn heeft dankzij Stéphanie sinds kort ook een ijssalon met de naam 'Iskrem'. Meer foto's hiervan en van het bedrijf zelf staan online.

▶ Meer foto's op veeteelt.nl